

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕСТЛИВИХ ЗВЕРТАНЬ (KOSENAMEN) У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ПРОСТОРИ

Добринчук Ольга Олександрівна,

кандидат філологічних наук,

доцент, доцент кафедри німецької мови

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ORCID ID: 0000-0002-3304-3811

У статті досліджено соціокультурні особливості функціонування пестливих звертань (Kosenamen) як однієї з форм звертань у німецькомовному просторі. Звертання як лінгвістична категорія розглядаються як важливий елемент комунікації та мовного етикету, що відображає соціальні відносини між учасниками комунікативного акту, їхній статус, ступінь близькості та культурно зумовлені норми мовної поведінки. Особливу увагу приділено пестливим звертанням (Kosenamen) як маркерам емоційної прихильності та інтимності, які репрезентують національно-культурну специфіку німецької мовної спільноти. У статті використано класифікацію пестливих звертань, запропоновану Д. Нюблінгом, відповідно до якої виокремлюються звертання-прізвиська (Übernamen), модифікації особових імен і прізвищ (Namenmodifikationen) та індивідуальні новоутворення (Neuschöpfungen). Межі між зазначеними типами є динамічними та залежать від комунікативного контексту. Проаналізовано особливості вживання Kosenamen у сімейному, партнерському, професійному та медійному дискурсах, а також у письмовій і цифровій комунікації. Установлено, що добір пестливих звертань у німецькомовному просторі зумовлений віковими, регіональними та соціальними чинниками й зазнає змін під впливом глобалізації та цифровізації. На основі сучасних соціолінгвістичних і статистичних досліджень, оприлюднених у вільному доступі у мережі Інтернет, простежено співіснування традиційних німецьких форм звертань із новими, інтернаціоналізованими моделями, характерними для онлайн-дискурсу. Так, традиційні форми Schatz, Hase, Maus, Bär зберігають стабільність, тоді як глобалізація та англomовний медіадискурс сприяють поширенню таких запозичень, як-от Baby, Babe. Зроблено висновок, що пестливі звертання є динамічним соціокультурним феноменом, який відображає взаємодію мовної системи, емоційної експресії та соціальних трансформацій.

Ключові слова: пестливі звертання, Kosenamen, німецькомовний простір, соціокультурні особливості, комунікація.

Dobrynchuk Olha. Socio-cultural features of the functioning of pet names (Kosenamen) in the German-speaking area

The article investigates forms of address as a linguistic category, focusing on the socio-cultural features of the functioning of pet names (Kosenamen) in the German-speaking area. Forms of address are considered an important element of communication and linguistic etiquette, reflecting social relations between participants in the communicative act, their status, degree of closeness, and culturally conditioned norms of language behavior. Special attention is given to pet names (Kosenamen) as markers of emotional attachment and intimacy, representing the national and cultural specificity of the German-speaking community. The study employs the classification of Kosenamen proposed by D. Nübling, which distinguishes nickname forms (Übernamen), modifications of personal names and surnames (Namenmodifikationen), and individual neologisms (Neuschöpfungen), although the boundaries between these types are dynamic and context-dependent. The article analyzes the use of Kosenamen in family, partner, professional, and media discourses, as well as in written and digital communication. It is shown that the choice of pet names in the German-speaking area is influenced by age, regional, and social factors, and is changing under the impact of globalization and digitalization. Based on contemporary sociolinguistic and statistical studies available online, the coexistence of traditional German forms (Schatz, Hase, Maus, Bär) with new, internationalized forms characteristic of online discourse has been traced. While traditional forms remain stable, globalization

and English-language media discourse contribute to the spread of borrowings such as *Baby* and *Babe*. It is concluded that pet names constitute a dynamic socio-cultural phenomenon that reflects the interaction of the linguistic system, emotional expression, and social transformations.

Key words: *pet names, Kosenamen, German-speaking area, socio-cultural features, communication*

Вступ. У сучасній лінгвістиці зростає інтерес до вивчення мовних засобів вираження емоційності, міжособистісних стосунків та прагматичних аспектів мовлення, які відображають взаємодію мови, культури та соціальної організації суспільства. Однією з таких лінгвістичних категорій є звертання, які виконують важливі комунікативну, соціально-регулятивну та етикетну функції. Особливе місце серед форм звертання посідають пестливі звертання, які є маркерами емоційної близькості, прихильності та інтимності. У німецькомовному просторі такі звертання (*Kosenamen*) становлять важливий елемент міжособистісної комунікації та водночас відображають національно-культурну специфіку мовного етикету. Їх функціонування зазнає змін під впливом суспільних трансформацій, глобалізації та цифровізації комунікації, що зумовлює актуальність комплексного соціокультурного аналізу цього явища.

До питання звертання як лінгвістичного явища українські мовознавці підходили різноаспектно: К. Городенська досліджувала граматичні форми звертань [4]; Н. Рябокінь та О. Торба – їхні теоретичні й функціональні аспекти [6]; Т. Чубань та Л. Кардаш – семантичні особливості звертань на прикладі художнього тексту [7]. Найповніше соціолінгвістичний аспект звертань у німецькій мові дослідила Н. Величко, однак пестливим формам звертань вона приділяє мало уваги [2; 3]. Проте питання пестливих звертань (*Kosenamen*) стали предметом наукових пошуків німецької дослідниці Д. Ньюблінг (*Damaris Nübling*), яка запропонувала класифікацію пестливих звертань і проаналізувала їхні прагматичні та соціокультурні функції [14–16]. Незважаючи на наявність численних досліджень, присвячених звертанню загалом, соціокультурні аспекти функціонування пестливих звертань у сучасній німецькій мові й дотепер залишаються недостатньо вивченими та потребують подальшого системного аналізу з урахуванням різних типів дискурсу і комунікативних ситуацій, а також осмислення

їхніх динамічних змін під впливом цифровізації комунікації.

Мета статті – дослідити соціокультурні особливості пестливих звертань у німецькомовному просторі з урахуванням їхньої типології, прагматичного та дискурсивного вимірів, а також виявити зміни у функціонуванні *Kosenamen* під впливом глобалізації та цифровізації комунікації.

Результати. Звертання як мовна категорія тісно пов'язана з комунікацією та соціальною диференціацією суспільства. «Звертання – це один з основних універсальних засобів, вироблених мовою для забезпечення спілкування між людьми та встановлення зв'язку між висловленням та суб'єктом спілкування, інтеграції різних сторін і компонентів ситуації спілкування у єдиний комунікативний акт» [2, с. 29]. Попри спільність морфологічних засобів, форми звертань у різних мовах мають власні структурні, семантичні й культурні особливості.

У широкому розумінні «звертання – слово або сполучення слів, що називає особу чи предмет, до яких звертається мовець» [1, с. 42]. Проте, на нашу думку, таке визначення не відбиває усієї багатоплановості й неоднозначності цієї категорії.

Н.М. Величко стверджує, що «найпоширенішу групу слів, що виступають у ролі звертань, становлять іменники, які поділяються на дві великі лексико-семантичні групи: власні імена та загальні імена, що, своєю чергою, діляться за лексико-семантичними показниками на підгрупи» [2, с. 47–48].

Н.О. Рябокінь зазначає, що залежно від адресата звертаннями можуть виступати (приклади наші. – О.Д.):

- назви осіб або груп осіб: *Freunde, Herr Meier, Liebling*;
- назви живих істот – не осіб: *Mein Kuschelbär, Maus, Hase*;
- назви неживих предметів: *Schatz, Mein Stern, Röschen* [6, с. 16].

Варто наголосити, що соціальна природа звертань має суттєве значення для комунікативного процесу, оскільки добір мовних засо-

бів адресування визначається соціальними нормами та залежить від віку співрозмовника, його суспільного становища, статусу й конкретних умов спілкування, оскільки «звертання – це елемент мовного етикету, що показує соціальні відносини, які встановлюються в межах комунікативного акту» [3, с. 25].

Пестливі звертання – це найінтимніші звертання, які ми знаємо. Вони використовуються майже виключно у приватному середовищі, серед друзів, у стосунках між партнерами або в сім'ях. Саме визначення слова «пестливий» (це той, який «надає слову або висловлюванню емоційного забарвлення – відтінку ніжності, ласки» [5, с. 330]) говорить про те, що такі звертання використовуються у всіх близьких стосунках, і не лише у парах та сім'ях, а й у школах, у колі друзів, на роботі, серед колег. Вони служать для створення близькості та симпатії.

У німецькомовному просторі звертання відображають мовний етикет і моделі мовної поведінки, що змінюються під впливом історичних та соціальних чинників. Форми звертань у німецькій мові як складники мовної системи нації вирізняються специфікою свого функціонування й уживання. Добір таких форм відображає національні культурні особливості. Однією з поширених звертальних форм у німецькій мові є так звані *Kosenamen*. Еволюція цих форм засвідчує розвиток мови та суспільства, що підтверджують історія й сучасний стан звертань у німецькій мові.

Розглянемо більш детально значення та походження цього лінгвістичного явища у німецькій мові. У словнику Duden знаходимо таке визначення *Kosenamen* – «ім'я, яке має виражати ніжні, довірливі стосунки з кимось» [11].

Іменник *Kosenamen* походить від дієслова *kosen*, яке зустрічається ще у давньоверхньонімецькій мові у VIII ст., тоді воно означало

«говорити, балакати, розповідати». Пізніше дієслово отримало семантичне емоційне забарвлення «любити, пестити». Поряд дієсловом *kosen* використовувалося дієслово *liebosen*, яке означало «говорити з кимось лагідно, дружньо, любовно», а також «лестити», із якого у XVIII ст. було відроджено або відновлено просте *kosen* у його сучасному значенні [12].

Щодо класифікації пестливих звертань у німецькій мові, то розглянемо більш детально класифікацію, запропоновану Д. Ньюблінгом, який стверджує, що традиційно *Kosenamen* поділяються на три групи/типи: а) пестливі звертання-прізвиська (*sprechende Übernamen*); б) модифікації особових власних імен та прізвищ (*Modifikationen von Ruf- oder Familiennamen*); в) новоутворення, неологізми (*Neuschöpfungen*) [15, с. 108].

Так звані звертання-прізвиська (*Übernamen*) – це звертання, які можуть активувати семантичний зміст своїх лексичних структур (*Mausi, Zwerg, Schatz*). Вони зазвичай виражені іменниками, але можуть бути й іншими частинами мови, наприклад *Dicker, Schönste/Schönster, Meine Geliebte, Sprießen*. Денотативна відповідність із референтом не обов'язково має простежуватися. Теоретично *Zwerg* або *Mäuschen* можуть позначати жінку зростом два метри, тобто буквально значення може використовуватися іронічно; так само рід такого звертання не обов'язково має збігатися зі статтю особи, яку називають відповідним пестливим звертанням [14, с. 100].

Скорочені форми особових імен та прізвищ (*modifizierte offizielle Namen*) належать до другого типу пестливих звертань за Д. Ньюблінгом. Вони широко використовуються у повсякденному мовленні та, як й інші пестливі форми, слугують для створення позитивного емоційного фону, вираження прихильності або ніжності. Скорочені

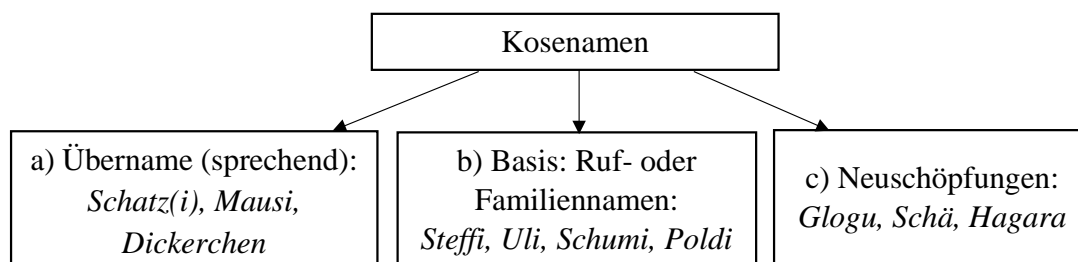

Рис. 1. Класифікація пестливих звертань за Д. Ньюблінгом [15]

форми особових імен і пестливі звертання-прізвиська тісно взаємопов'язані, оскільки часто утворюються шляхом додавання демінутивних суфіксів, таких як *-chen* (*Blümchen, Röschen, Kuschelchen*), *-i* (*Bärli, Hasi, Rudi*), *-el* (*Honigbündel, Friedel*) та ін.

Окрім того, офіційні особові імена та прізвиська можуть як скорочуватися (*Chris* < *Christian/e*), так і подовжуватися (*Kläuschen* < *Klaus*) або утворюватися і тим й іншим способами одночасно (*Chrisi* < *Christian/e, Schumi* < *Schumacher*). Можливі також комбінування першої та другої груп, наприклад *Bienchen* < *Sabienchen* < *Sabine*.

Щодо останньої групи пестливих звертань, а саме новоутворень або неологізмів (*Neuschöpfungen*), то зазначимо, що завдяки широким словотвірним можливостям німецька мова продукує значну кількість індивідуально-авторських пестливих звертань, як-от *Pfirsichtörtchen, Hasenbärchen, Schokokäfer, Fui, Nagara, Tschigo*. Припускаємо, що такі форми мають виразно індивідуальний характер і використовуються для передавання ніжних почуттів через нестандартні, оригінальні звертання.

Однак Д. Ньюлінг підкреслює той факт, що межі між структурами а) та с) є досить мінливими, адже часто трапляються такі поєднання, як *Herzens-Gustelinettchen* або *Elkemaus* [15, с. 109].

Проте зазначимо, що у любовних/інтимних стосунках пестливі звертання зазвичай відомі лише партнерам, але є також загальноживані звертальні пестливі форми, такі як *Schatzi, Herzchen* або *Liebling*. Цікаво, що дослідження, проведене агенцією *NAMBOS naming&Research*, показало, що лише 1,5% опитаних звертаються до своїх партнерів на пестливе особове ім'я (*Abkürzung/Verniedlichung des Vornamens*), усі інші вибрали пестливі звертання-прізвиська (*Übernamen*) [9].

У сім'ях із дітьми також досить часто використовуються різні форми пестливих звертань. Так, наприклад, діти звертаються до батьків: *Mutti, Mama, Mami, Papa, Paps, Papi*. Тоді як батьки використовують частіше пестливі імена (77% *Namenmodifikationen*), аніж пестливі звертання-прізвиська (23% *Übernamen*) по відношенню до дітей [15]. Серед пестливих особових імен під час звертання до дітей можна ще виділити таку групу, як «*Lallnamen/Lallformen*», які часто утворюються способом подвоєння складів особових імен. Такі

форми імен дитина отримує у дитинстві через спрощену вимову, наприклад *Lulu* < *Ludwig, Luise* або *Momo* < *Moritz, Monika*. Зазвичай вони використовуються лише в дитинстві, але є й такі, що продовжують використовуватися і надалі. Це підтверджує думку про те, що досить часто пестливі імена супроводжують людей усе життя, й іноді бувають ситуації, коли майже ніхто вже не знає їхніх справжніх офіційних особових імен.

Як уже зазначалося, пестливі форми звертань переважно функціонують у сімейному або родинному середовищі. У професійному спілкуванні, учнівських колективах чи в колі друзів такі звертання також можуть траплятися, однак значно рідше, оскільки часто сприймаються як інфантильні або надмірно фамільярні. Показовим у цьому контексті є використання пестливих звертань та варіантів особових імен у спортивному дискурсі: ними послуговуються не лише близькі друзі чи колеги спортсменів, а й журналісти, що сприяє поширенню цих номінацій серед читачів і вболівальників. Так, наприклад, *Michael Schumacher* відомий під ім'ям *Schumi, Lukas Podolski* – під формою *Poldi*, а відомого німецького футболіста *Franz Beckenbauer* традиційно називають *der Kaiser*.

На цьому етапі доцільно нагадати, що поряд із пестливими звертаннями виокремлюється й група *Spottnamen* (глузливі імена/прізвиська), які, подібно до пестливих форм, можуть реалізовуватися у трьох різновидах (*Übernamen, Modifikationen von Ruf- oder Familiennamen, Neuschöpfungen*), однак є принципово протилежними за своєю прагматичною спрямованістю. Якщо пестливі звертання та імена здебільшого мають позитивні конотації, то глузливі прізвиська викликають переважно негативні асоціації. Такі найменування зазвичай надаються поза волею людини, зокрема у шкільному середовищі, тому глузливі звертання/прізвиська частіше зустрічаються серед дітей, аніж серед дорослих. Але цікавою є думка дослідників, що вчителі частіше стають об'єктами глузливих прізвиськ, аніж учні [16, с. 177].

Хоча пестливі звертання у повсякденній комунікації переважно функціонують в усній формі, вони також широко представлені у письмових жанрах, зокрема в листівках, SMS-повідомленнях та чатах. У таких текстах звертання завдяки типовому розташуванню на

початку письмового повідомлення або в кінці виконують низку комунікативних функцій. Передусім вони слугують засобом установлення, підтримання або відновлення контакту між комунікантами, що є особливо важливим для коротких повідомлень, таких як чати чи SMS-повідомлення, які потребують чітких маркерів початку взаємодії. У листівках, зокрема привітальних, а також у приватних чатах пестливі звертання виконують емоційно-експресивну функцію, передаючи ніжність, дружню прихильність, іронію чи теплоту.

З огляду на відсутність у письмовій комунікації невербальних складників: інтонації, жестів, міміки, пестливі звертання набувають компенсаторного характеру, відтворюючи емоційні та прагматичні нюанси висловлення. Поряд із ними подібну роль відіграють емодзі та повтори, які виконують функцію графічних аналогів інтонаційної виразності.

У письмовому дискурсі трапляються як традиційні пестливі звертання типу *Liebling*, *Schatz*, *Engel*, так і більш варіативні номінації. У дослідженні, присвяченому використанню *Kosenamen* у любовних листах, А. Даммель, І. Нікренц, А. Рапп та Е.Л. Вісс дійшли висновку, що у листуванні партнерів представлений не менш широкий спектр пестливих звертань, аніж в усному спілкуванні – від гіпокористичних модифікацій особових імен (*Susi*, *Walti*, *Lisel*, *Friedel*) до оригінальних індивідуальних новотворів (*Schmörzel*, *Schnäggeler*) [8].

Порівняльний аналіз статистичних даних щодо використання пестливих звертань (*Kosenamen*) у Німеччині засвідчує стабільність певних традиційних форм та одночасну появу нових тенденцій, зумовлених розвитком цифрової комунікації. Так, згідно з дослідженням агентства *NAMBOS naming & Research*, проведеним серед 1002 респондентів, 46% опитаних у партнерських стосунках регулярно використовують пестливі звертання, причому найпопулярнішим є *Schatz*, що становить 37% усіх згадок. Далі за частотністю розташовуються *Schatzi* (9,6%), *Hase* (3,9%), *Liebling* (3,5%), *Schnuckel/Schnucki* (3,1%), *Mausi* (2,8%), *Bär/Bärchen/Bärli* (2,2%), *Papa/Papi* (2,0%), *Kleiner/Kleine* (1,7%) та зменшені форми особових імен (1,5%). Виявлено також регіональні та вікові відмінності: респонденти до 30 років значно менш варіативні у виборі пестливих звер-

тань й у 63% випадків використовують лише *Schatz* або *Schatzi*, тоді як старші демонструють ширший діапазон форм. Регіональний розподіл свідчить про популярність *Papa*, *Mutti*, *Liebster* у східних федеральних землях та перевагу *Dicker* і *Spatz* у західних федеральних землях; у сільських громадах домінує *Schatz*, тоді як у великих містах уживання є значно різноманітнішим. Інші згадані номінації можуть бути класифіковані у шість тематичних груп: особисті (*Mitzel*, *Hatzi*, *Bogel*), іноземні (*Cherie*, *Habibi*), шанобливі (*Chef*, *Hübscher*), інтимні (*Stecher*, *Pussy*), милі (*Muckele*, *Knüttelchen*, *Kuschi*, *Fussel*), тваринні (*Rattenschwänzchen*, *Tatzi*, *Ziege*) [9].

Порівняння результатів опитувань різних років дає змогу окреслити певну сталість у виборі німцями пестливих звертань. Дані порталу **befragmich.de** [13] за 2013 р. (5 тис респондентів) показують схожий розподіл: *Schatz* посідає перше місце, за ним ідуть *Hase*, *Maus* та *Bär*, тоді як такі звертання, як *Engel*, *Schnucki*, *Süße*, *Liebling*, *Spatz ma Baby*, формують другу частину рейтингу. Регіональні варіації також повторюються: на південному заході поширені *Maus*, на північному сході – *Hase*, а між статями простежуються традиційні асоціації (*Maus* і *Engel* для жінок, *Bär* для чоловіків).

Новий етап у дослідженні функціонування пестливих звертань пов'язаний із цифровим середовищем. Аналітична платформа **Lingoda** [10] провела дослідження, щоб визначити та проаналізувати найпопулярніші онлайн-пестливі звертання в Німеччині у 2025 р. Для цього в період із 01.06.2025 по 31.07.2025 були ретельно проаналізовані показники в Google, YouTube, Instagram і TikTok. Результати дослідження онлайн-платформ демонструють, що онлайн-частотність *Kosenamen* значно відрізняється від результатів класичних опитувань. У цифрових медіа домінують інтернаціональні форми *Baby* і *Babe*, які очолюють рейтинги майже на всіх платформах, тоді як традиційні *Herz*, *Hase* і *Maus* займають наступні позиції.

Пошукова статистика Google показує першість звертань на основі кореня *Herz* (понад 158 тис запитів на місяць), тоді як на YouTube найпопулярнішим є *Baby* (1,43 млн запитів). В Instagram хештег *#Baby* використано понад 262 млн разів, що свідчить про надзвичайну візуальну й емоційну популярність цього

звертання; *Herz* та *Hase* також мають значні показники. На TikTok домінує *Baby* (понад 54 млн переглядів), а *Herz* і *Maus* стабільно входять до основної групи часто вживаних термінів. Отже, цифровий дискурс виявляє тенденцію до глобалізації та візуалізації пестливих найменувань, що частково відрізняється від традиційних німецьких моделей і демонструє зсув у бік універсальних, легко маркованих емоційних виразів.

Загалом порівняння офлайн- та онлайн-даних свідчить про існування двох паралельних, але взаємопов'язаних систем уживання пестливих звертань: традиційної, вкоріненої у культурі міжособистісної комунікації (*Schatz*, *Hase*, *Maus*), та цифрової, що тяжіє до інтернаціональних і медіально вмотивованих форм (*Baby*, *Babe*, *Herz*). Разом вони репрезентують як сталість німецькомовної традиції, так і активні процеси змін під впливом медіатизації, урбанізації та глобалізації.

Висновки. Отже, *Kosenamen* є важливим елементом німецькомовної комунікації, що

відображає мовну традицію, міжособистісні відносини та соціокультурні тенденції, а їх функціонування репрезентує складну взаємодію мовної системи, емоційної експресії та соціальної динаміки. Пестливі звертання функціонують переважно у приватній сфері комунікації, де вони виконують емоційно-експресивну та соціально-ідентифікаційну функції. З'ясовано, що система німецькомовних пестливих звертань характеризується високою структурною та семантичною варіативністю, що підтверджується співіснуванням традиційних форм і нових, інтернаціоналізованих номінацій. Цифрова комунікація сприяє поширенню таких моделей звертань. Таким чином, пестливі звертання в німецькій мові постають як динамічний елемент мовної системи, чутливий до соціокультурних змін і трансформацій комунікативних практик.

Перспектива подальших досліджень полягає у поглибленому аналізі німецькомовних пестливих звертань на семантичному та словотвірному рівнях.

Література:

1. Барань Є., Газдаг В. Словник філологічних термінів. Берегове : Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II., 2024. 108 с.
2. Величко Н.М. Засоби звертання в німецькій мові другої половини ХХ – початку ХХІ століття: соціолінгвістичний аспект : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Київ, 2017. 260 с.
3. Величко Н.М. Поняття звертання та його функцій із лінгвістичного погляду. Науковий вісник ХДУ. Серія «Перекладознавство та міжкультурна комунікація». 2017. № 4. С. 22–28. URL: <https://tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/article/view/272/358> (дата звернення: 18.11.2025).
4. Городенська К. Граматичні форми звертань у комунікативному просторі українського суспільного радіо. *Studia Ucrainica Varsoviensia*. 2021. Vol. 9. P. 9–17. DOI: <https://doi.org/10.31338/2299-7237suv.9.1>
5. Новий тлумачний словник української мови : у 4-х т. / уклад. В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. Київ : Аконті, 2001. Т. 3. 862 с.
6. Рябокінь Н.О., Торба О.А. Мовна одиниця «звертання»: основні аспекти лінгвістичного вивчення. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. 2022. № 2(350). С. 14–24. DOI: 10.12958/2227-2844-2022-2(350)-14-24
7. Чубань Т.В., Кардаш Л.В. Звертання в художньому тексті (на матеріалі повісті Гната Хоткевича «Довбуш»). Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету. 2019. Вип. 31. С. 80–83. URL: <http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v31/21.pdf> (дата звернення: 08.01.2026).
8. Dammel Antje, Niekrenz Yvonne, Rapp Andrea and Wyss Eva L. Muckelchen oder Süßer? Onymische Gender-Konstruktionen bei Kosenamen im Liebesbrief. *Namen und Geschlechter* / Hrsg. von Hirschauer, Stefan/Nübling, Damaris. Berlin-Boston. 2018. S. 157–190. DOI: 10.1515/9783110589122-007
9. Die beliebtesten Kosenamen. *beliebte-Vornamen*. URL: <https://www.beliebte-vornamen.de/289-kosenamen-top-10.htm> (дата звернення: 15.10.2025).
10. Die beliebtesten Online-Kosenamen in Deutschland 2025. *Lingoda*. URL: <https://www.lingoda.com/blog/de/beliebteste-kosenamen-deutschland/> (дата звернення: 15.10.2025).
11. DUDEN. *Online-Wörterbuch*. URL: <https://www.duden.de/rechtschreibung/Kosenamen> (дата звернення: 11.11.2025).
12. DWDS. *Online-Wörterbuch*. URL: <https://www.dwds.de/wb/Kosenamen> (дата звернення 11.11.2025).
13. Kosenamen 2013. Eine repräsentative Umfrage unter 5000 Deutschen. *Befragmich*. URL: <https://www.befragmich.de/studien/Kosenamen%202013.pdf> (дата звернення 23.11.2025).
14. Nübling Damaris. Beziehung überschreibt Geschlecht. Zu einem Genderindex von Ruf- und von Kosenamen. *Sprache und Beziehung* / Hrsg. von Angelika Linke & Juliane Schröter. Berlin-Boston : de Gruyter, 2017. S. 99–118. URL: <https://www.germanistik.uni-mainz.de/files/2018/06/N%C3%BCbling-2017-Beziehung-%C3%BCberschreibt-Geschlecht.pdf> (дата звернення: 28.11.2025).

15. Nübling Damaris. Emotionalität in Namen: Spitznamen, Kosenamen, Spottnamen – und ihr gendernivellierender Effekt. *Emotionalität im Text*. Tübingen : Stauffenburg, 2015. S. 103–123. URL: <https://www.germanistik.uni-mainz.de/files/2018/06/N%C3%BCbling-2014-Emotionalit%C3%A4t.pdf> (дата звернення: 28.11.2025).
16. Nübling Damaris, Fahlbusch Fabian, Heuser Rita. Namen. Eine Einführung in die Onomastik. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag, 2012. 374 s.

References:

1. Baran, Ye., & Gazdag, V. (2024). Slovník filologických terminů [Dictionary of philological terms]. Berehove: Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute. [in Ukrainian].
2. Velychko, N.M. (2017). Zsoby zvertannia v nimetskii movi druhoi poloviny XX – pochatku XXI stolittia: sotsiolingvistychnyi aspekt [Forms of address in German in the second half of the 20th – early 21st century: A sociolinguistic perspective] (Unpublished PhD dissertation). Kyiv. [in Ukrainian].
3. Velychko, N.M. (2017). Poniattia zvertannia ta yoho funktsii iz lingvistychnoho pohliadu [The concept of address and its functions from a linguistic perspective]. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Translation Studies and Intercultural Communication*, (4), 22–28. Retrieved from: <https://tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/article/view/272/358> [in Ukrainian].
4. Horodenska, K. (2021). Hramatychni formy zvertan u komunikatyvnomu prostori ukrainskoho suspilnoho radio [Grammatical forms of address in the communicative space of Ukrainian public radio]. *Studia Ucrainica Varsoviensia*, 9, 9–17. DOI: 10.31338/2299-7237suv.9.1 [in Ukrainian].
5. Yaremenko, V.V., & Slipushko, O.M. (Eds.). (2001). Novyi tлумachnyi slovník ukrainskoi movy [New explanatory dictionary of the Ukrainian language] (Vol. 3). Kyiv: Akonit. [in Ukrainian].
6. Riabokin, N.O., & Torba, O.A. (2022). Movna odynytsia «zvertannia»: osnovni aspekty lingvistychnoho vyvchennia [The linguistic unit «address»: Main aspects of linguistic study]. *Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University. Philological Sciences*, (2/350), 14–24. DOI: 10.12958/2227-2844-2022-2(350)-14-24 [in Ukrainian].
7. Chuban, T.V., & Kardash, L.V. (2019). Zvertannia v khudozhnomu teksti (na materialii povisti Hnata Khotkevycha «Dovbush») [Forms of address in a literary text (based on the novella «Dovbush» by Hnat Khotkevych)]. *Scientific Notes of the International Humanitarian University*, (31), 80–83. Retrieved from: <http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v31/21.pdf> [in Ukrainian].
8. Dammel, A., Niekrenz, Y., Rapp, A., & Wyss, E.L. (2018). Muckelchen oder Süßer? Onymische Gender-Konstruktionen bei Kosenamen im Liebesbrief [Muckelchen or Süßer? Onymic gender constructions in affectionate names in love letters]. In S. Hirschauer & D. Nübling (Eds.), *Namen und Geschlechter* (pp. 157–190). Berlin–Boston: De Gruyter. DOI: 10.1515/9783110589122-007 [in German].
9. Die beliebtesten Kosenamen. (n.d.). *Beliebte Vornamen*. Retrieved from: <https://www.beliebte-vornamen.de/289-kosenamen-top-10.htm> [in German].
10. Die beliebtesten Online-Kosenamen in Deutschland 2025. (2025). *Lingoda*. Retrieved from: <https://www.lingoda.com/blog/de/beliebteste-kosenamen-deutschland/> [in German].
11. Kosenamen. (n.d.). *Duden Online-Wörterbuch*. Retrieved from: <https://www.duden.de/rechtschreibung/Kosenamen> [in German].
12. Kosenamen. (n.d.). *DWDS Online-Wörterbuch*. Retrieved from: <https://www.dwds.de/wb/Kosenamen> [in German].
13. Kosenamen. (2013). Eine repräsentative Umfrage unter 5000 Deutschen. (2013). *Befragmich*. Retrieved from: <https://www.befragmich.de/studien/Kosenamen%202013.pdf> [in German].
14. Nübling, D. (2017). Beziehung überschreibt Geschlecht: Zu einem Genderindex von Ruf- und Kosenamen [Relationship overrides gender: On a gender index of given names and affectionate names]. In A. Linke & J. Schröter (Eds.), *Sprache und Beziehung* (pp. 99–118). Berlin–Boston: De Gruyter. [in German].
15. Nübling, D. (2015). Emotionalität in Namen: Spitznamen, Kosenamen, Spottnamen – und ihr gendernivellierender Effekt [Emotionality in names: Nicknames, affectionate names, mocking names – and their gender-leveling effect]. In *Emotionalität im Text* (pp. 103–123). Tübingen: Stauffenburg. [in German].
16. Nübling, D., Fahlbusch, F., & Heuser, R. (2012). *Namen: Eine Einführung in die Onomastik* [Names: An introduction to onomastics]. Tübingen: Narr Francke Attempto. [in German].

Дата першого надходження статті до видання: 19.12.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 15.04.2026